

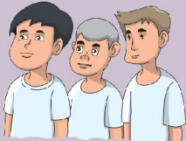
การสืบเสาะข้อเท็จจริง

ในการสืบเสาะข้อเท็จจริง พนักงานคุมประพฤติและบุคลากรของสถานพินิจฯ จะดำเนินการ ดังนี้

- ถามปากคำเด็กหรือเยาวชน
- ถามปากคำบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ด้วย
- ถามปากคำผู้เสียหาย
- ถามปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น เช่น ครู นายจ้าง
- สืบเสาะสภาพแวดล้อมของเด็กหรือเยาวชน
- ตรวจสอบสภาพร่างกาย ตรวจทางจิตวิทยา ตรวจพินิจเคราะห์ทางจิต หรือตรวจอย่างอื่นที่เห็นว่าจำเป็น
- ประมวลข้อเท็จจริง พร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำผิด และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

สิทธิของเด็กและเยาวชนเมื่อถูกจับกุมและถูกควบคุมตัว ยังหน่วยงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

- เด็กและเยาวชนจะไม่ถูกควบคุมตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- เด็กหรือเยาวชนที่ไม่สมควรถูกดำเนินคดีจะได้รับการแก้ไขและพ้นเหตออกจากกระบวนการยุติธรรม
- เด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในสถานควบคุมจะได้รับการปฏิบัติเสมือนอยู่ในบ้าน ได้รับการศึกษาเสมือนอยู่ในโรงเรียน
- เด็กและเยาวชนจะไม่ถูกลงโทษด้วยการเฆี่ยนหรือวิธีการอื่นๆ อันไม่สมควรแก่วัย
- เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อสื่อสารกับบุคคลในครอบครัว
- เด็กและเยาวชนจะมีน้ำสะอาดดื่มและใช้อย่างเพียงพอจะได้รับนมและอาหารอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการจะมีเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่สะอาดถูกสุขอนามัย มีที่อยู่อาศัยถูกสุขลักษณะ
- เด็กและเยาวชนที่เจ็บป่วยจะได้รับการดูแลเป็นพิเศษและได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทันทั่วทั้งที่
- เด็กและเยาวชนจะได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อกลับคืนสู่ครอบครัวและชุมชน ให้สามารถกลับไปอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข
- เด็กและเยาวชนที่มีความประพฤติดี ตั้งใจศึกษาอบรม จนเป็นที่ประจักษ์ จะได้รับการเสนอให้ปล่อยก่อนกำหนดหรือลดระยะเวลาฝึกอบรมในโอกาสอันควร

การฟ้องคดีอาญา

ในกรณีมีการจับกุม หรือเข้ามอบตัว มีกำหนดระยะเวลาสูงสุดดังนี้

- ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ต้องฟ้องภายใน 30 วัน
- ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกเกิน 6 เดือน ไม่เกิน 5 ปี ต้องฟ้องภายใน 60 วัน
- ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกเกิน 5 ปี ต้องฟ้องภายใน 90 วัน

โทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ที่ศาลอาจกำหนดได้แก่

- ว่ากล่าวตักเตือน - ปรับ
- คุมความประพฤติ
- ฝึกอบรม - จำคุก

ข้อปฏิบัติ

ของบิดามารดา ผู้ปกครอง (หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ด้วย) กรณีมาติดต่อสถานพินิจฯ

- มีเอกสารหลักฐานซึ่งปรากฏอายุของเด็กหรือเยาวชน
- มีเอกสารแสดงตนของผู้ปกครอง
- ให้ถ้อยคำต่อพนักงานคุมประพฤติ และมาพบตามกำหนดนัดทุกครั้ง

ทั้งนี้ในกรณีที่บิดามารดามีส่วนสนับสนุนให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ศาลอาจถอนอำนาจปกครองของบิดามารดาที่มีต่อเด็กหรือเยาวชนนั้น เป็นการชั่วคราวได้ เป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี

ในกรณีที่ศาลพิพากษาแล้ว หากพบว่าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป ศาลอาจเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้

การดูแลแก้ไขเด็กและเยาวชนระหว่างรับการฝึกอบรม หากพบว่ามีความประพฤติดีและตั้งใจรับการฝึกอบรม อาจได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดการฝึกอบรมได้

“พินิจด้วยรัก พิทักษ์ด้วยใจ”

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

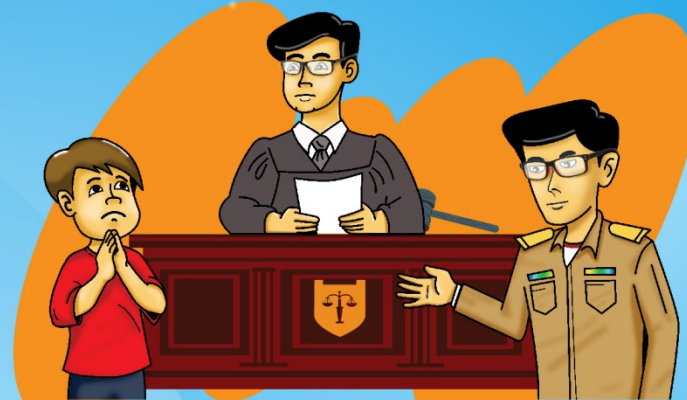
อาคารราชบุรีดิเรกดิเรกฤทธิ์ ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทร.0 2141 6473-4 www.djop.go.th

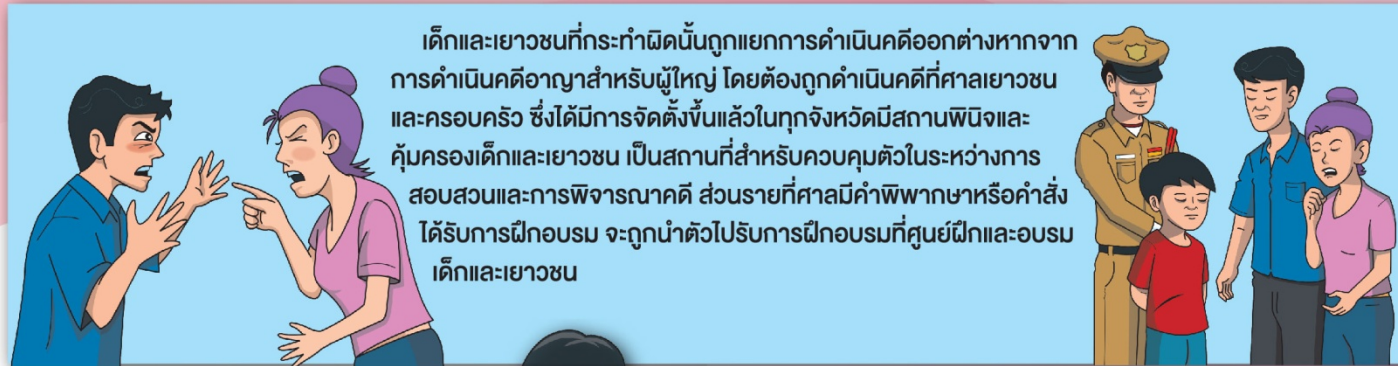

กระบวนการยุติธรรมทางอาญา สำหรับเด็กและเยาวชน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กระทรวงยุติธรรม

Department of Juvenile Observation and Protection

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดนั้นถูกแยกการดำเนินคดีออกจาก
การดำเนินคดีอาญาสำหรับผู้ใหญ่ โดยต้องถูกดำเนินคดีที่ศาลเยาวชน
และครอบครัว ซึ่งได้มีการจัดตั้งขึ้นแล้วในทุกจังหวัดมีสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นสถานที่สำหรับควบคุมตัวในระหว่างการ
สอบสวนและการพิจารณาคดี ส่วนรายที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง
ได้รับการฝึกอบรม จะถูกนำไปรับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรม
เด็กและเยาวชน

อายุและความรับผิดชอบทางอาญา

1. เด็กเล็กยังไม่อาจถือได้ว่ามีเจตนาที่จะกระทำความผิด
2. ผู้ใดพบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์
หรือพึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพต้องแจ้งต่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก
เพื่อจัดให้มีการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพต่อไป
3. กฎหมายอาญาถือว่าบุคคลจะมีความรับผิดชอบ
ทางอาญาเมื่อมีอายุเกิน 10 ปี
4. ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดที่อายุไม่เกิน 10 ปี เป็นบุคคลที่พึงได้รับการ
คุ้มครองสวัสดิภาพ

การดำเนินการต่อผู้กระทำผิดที่มีอายุก่อนความรับผิดชอบทางอาญา หรืออายุไม่เกิน 10 ปี

- ตำรวจจะแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองเด็กให้รับ
เด็กนั้นไปดำเนินการ
- พนักงานเจ้าหน้าที่จะค้นหาและรวบรวมข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับเด็ก
และจัดให้มีการคุ้มครองด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งบางครั้งจะต้อง
ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาสั่ง
- วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพ เช่น ว่ากล่าวตักเตือนกำหนดให้ปฏิบัติ
อย่างหนึ่งอย่างใด หรือนำตัวไปคุ้มครองที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

อายุผู้ต้องหาที่จะถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว

ผู้ที่จะถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว คือ เด็กและ
เยาวชน

- เด็ก หมายถึง อายุเกินกว่า 10 ปี แต่ไม่เกิน 15 ปี
- เยาวชน หมายถึง อายุเกินกว่า 15 ปี แต่ยังไม่ถึง 18 ปี

ผู้ที่มิอำนาจฟ้องเด็กและเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว

- พนักงานอัยการ โดยผ่านการสอบสวนของพนักงานสอบสวน
- ผู้เสียหายโดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชนจะถูกจับกุมได้ในกรณีใดบ้าง

การจับกุมเด็ก กระทำได้เมื่อเด็กนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมี
หมายจับหรือคำสั่งของศาล

การจับกุมเยาวชน กระทำได้เช่นเดียวกับการจับผู้ต้องหาที่
เป็นผู้ใหญ่ หรือเรียกว่าจับได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา ได้แก่ ต้องจับตามหมาย เฉพาะกรณีต่อไปนี้ตำรวจ
สามารถจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ

- กระทำความผิดซึ่งหน้า
- พบโดยมีพฤติการณ์สงสัยว่าจะก่อเหตุร้าย
- มีเหตุที่จะออกหมายจับ แต่จำเป็นเร่งด่วนไม่อาจรอหมายได้
- เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนี

ขั้นตอนการจับกุม ตำรวจต้องดำเนินการ ดังนี้

- ต้องแจ้งว่าเขาต้องถูกจับ
- แจ้งข้อหาและแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับทราบ
- แสดงหมายจับแก่ผู้ถูกจับ (ถ้ามี)
- นำผู้ถูกจับไปส่งพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่จับ เพื่อส่งแก่
พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ภายหลังการจับกุม พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการ
ดังนี้

- แจ้งบิดามารดา หรือผู้ปกครองทราบ
- ถามปากคำเด็กหรือเยาวชนนั้นในเบื้องต้น
- แจ้งข้อกล่าวหาให้เด็กหรือเยาวชนทราบ
- นำตัวไปศาลเพื่อให้ศาลทำการไต่สวนการจับ
- แจ้งการจับกุมหรือแจ้งดำเนินคดีไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชน

กรณีเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาข้ามมอบตัวต่อพนักงานสอบสวน

- แจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ
- ถามคำให้การ
- กรณีจำเป็นต้องควบคุมตัว ต้องนำตัวไปศาลเพื่อมีคำสั่งให้
ควบคุม
- แจ้งการดำเนินคดีไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน

การขอให้มีการปล่อยชั่วคราว

บิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ประสงค
จะขอปล่อยเด็กหรือเยาวชนเป็นการชั่วคราว ต้องยื่นคำร้องต่อ
ศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งทำการไต่สวนการจับและมีคำสั่ง
ให้ความคุม

หลักฐานสำหรับร้องขอปล่อยชั่วคราว ได้แก่

- หลักฐานแสดงอายุเด็กหรือเยาวชน เช่น บัตรประจำตัว
ประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือเดินทาง
- หลักฐานแสดงตนของผู้ซึ่งจะขอให้มีการปล่อยชั่วคราว
- หลักทรัพย์ที่ประสงค์จะให้ศาลยึดถือเป็นหลักประกัน